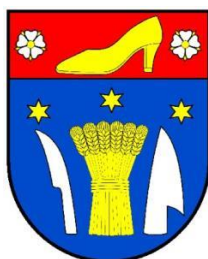

Úrad splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti
(zadávateľ)

ANALÝZA SÚČASNÉHO STAVU NAKLADANIA S KOMUNÁLNymi ODPADMI V MESTE PARTIZÁNSKE

Autor: Branislav Moňok, Mgr. Lenka Beznáková

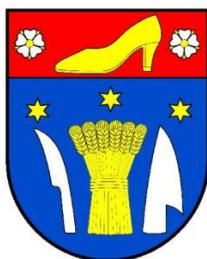
Názov národného projektu: *Podpora partnerstva a dialógu v oblasti participatívnej tvorby verejných politik*

Predložené dňa: júl 2019

Návrh koncepcie rozvoja sociálnych služieb pre ľudí s mentálnym postihnutím a ich rodiny na území BSK, Bratislava, marec 2019

Úrad splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti (zadávateľ)

ANALÝZA SÚČASNÉHO STAVU NAKLADANIA S KOMUNÁLNymi ODPADMI V MESTE PARTIZÁNSKE

Autor:

Názov národného projektu: Podpora partnerstva a dialógu v oblasti participatívnej tvorby verejných politík

ITMS: 314011M298

Operačný program: OP Efektívna verejná správa

Zdroj financovania: Tento materiál je podporený z Európskeho sociálneho fondu

Autor súhlasí so zaradením obsahu výstupu do znalostnej elektronickej databázy ÚSV ROS

Vyhotovené dňa: marec 2019

Úrad splnomocnenca vlády SR
pre rozvoj občianskej spoločnosti

Analýza súčasného stavu nakladania s komunálnymi odpadmi
v meste partizánske
Priatelia Zeme - SPZ
Alžbetina 53, 040 01 Košice
Mestský úrad Partizánske
Námestie SNP 4, 958 01 Partizánske
Úrad splnomocnenca vlády pre rozvoj občianskej spoločnosti
Cukrová 16, 813 39 Bratislava

Zadanie:

Analýza súčasného stavu nakladania s komunálnymi odpadmi v meste Partizánske (ďalej len „analýza“) je výstupom spolupráce Priateľa Zeme s Mestom Partizánske. Predmetný dokument obsahuje výsledky dlhodobého výskumu zapojených subjektov v meste Partizánske. Podklady tvoria dáta z prieskumov uskutočnených elektronickou, ale aj fyzickou formou, pričom sú súčasťou aj dáta zbierané počas stretnutí s občanmi mesta Partizánske. Analýza je jedným z výstupov projektu, pričom slúži ako podklad pre tvorbu Stratégie nakladania s komunálnymi odpadmi v meste Partizánske na obdobie 10 rokov - príprava manuálu v elektronickej forme s presnou metodikou použitého participatívneho procesu (ďalej len „stratégia“). Výnimočnosť Analýzy spočíva v tom, že do jej spracovania boli primárne zapojení tí, ktorých sa problematika odpadového hospodárstva v meste Partizánske najviac týka: obyvatelia mesta. Participatívna tvorba je kľúčový predpoklad naplnenia toho, aby stratégia vychádzala z ich reálnych potrieb a reflektovala ich.

Aktivity projektu zahŕňali:

- analýza súčasného stavu odpadového hospodárstva v meste Partizánske
- prieskum medzi obyvateľmi mesta o odpadoch, žiakmi a podnikateľmi na území mesta a spracovanie výstupov prieskumu
- informačno-propagačná kampaň k príprave Stratégie nakladania s komunálnymi odpadmi v meste Partizánske
- verejné stretnutia so širokou verejnosťou k Stratégii nakladania s komunálnymi odpadmi v meste Partizánske
- verejné stretnutia so zainteresovanými skupinami k Stratégii nakladania s komunálnymi odpadmi v meste Partizánske - 13 verejných stretnutí, z ktorých zozbierame názory, návrhy a pripomienky k práci na stratégii.
- vytvorenie pracovných skupín a realizácia stretnutí s nimi k príprave Stratégie nakladania s komunálnymi odpadmi v meste Partizánske z radov najaktívnejších občanov, odborných pracovníkov mesta, Priateľov Zeme – SPZ- 6 stretnutí
- vytvorenie Stratégie nakladania s komunálnymi odpadmi v meste Partizánske
- informačná kampaň k predstaveniu Stratégie nakladania s komunálnymi odpadmi v meste Partizánske - články do miestnych novín a relácia v miestnej televízii, špeciálne číslo spravodaja pre obyvateľov mesta, seminár, kde podrobne prítomných oboznámime s obsahom stratégie

Opis Národného projektu Podpora partnerstva a dialógu v oblasti participatívnej tvorby verejných politík:

Pilotná schéma participatívnej tvorby verejných politík

Pilotná schéma participatívnej tvorby verejných politík predstavuje praktickú časť projektu. Zastrešuje dvanásť pilotných projektov, ktoré testujú rôzne participačné scenáre a nástroje zapojenia verejnosti do tvorby verejných politík na 4 úrovniach (národná, regionálna, mikroregionálna, lokálna). Zameranie verejných politík predstavuje témy ako sociálna inklúzia, otvorené dáta, udržateľná mobilita, deti a mládež, medziobecná spolupráca, využívanie verejných priestorov, odpadové hospodárstvo, environmentálna výchova a vzdelávanie. Projekty boli do pilotnej schémy vybrané na základe samostatnej výzvy k predkladaniu projektov ÚSV ROS, realizovanej v Novembri 2015. Na základe dvanástich memoránd o spolupráci medzi ÚSV ROS, konkrétnym subjektom verejnej správy (VS) a vybranou mimovládnu organizáciou, ktorá vznik projektu iniciovala, vznikne dvanásť verejných politík, pripravených na zavedenie do praxe. Pilotná schéma je súčasne cenným zdrojom dát pre analytickú činnosť, ktorá predstavuje druhú časť projektu.

Analyticko-metodicko-legislatívna podpora zavádzania participatívnej tvorby verejných politík do praxe

Analyticko-metodicko-legislatívna podpora zavádzania participatívnej tvorby verejných politík do praxe predstavuje teoretickú časť projektu, ktorá je zameraná na analytickú, metodickú, legislatívnu činnosť. Na základe analytickej, metodickej a legislatívnej činnosti bude priebežne budovaná verejne elektronicky dostupná znalostná databáza. Výsledkom bude *Analýza stavu a možnosti participácie v SR*, ako aj návrhy na legislatívne zmeny, zvyšujúce účasť verejnosti v procese prípravy, tvorby, implementácie, monitoringu a revízie verejných politík.

Budovanie kapacít v prostredí VS predstavuje samostatný blok činností. Jeho cieľom je identifikovať príčiny nedostatočnej aplikácie inovatívnych a participatívnych metód v praxi verejnej správy. Bude navrhnutý profil absolventa, architektúra a sylaby špecializovaného vzdelávacieho programu, ako aj metodiky pre nový vzdelávací program s názvom "Participatívna tvorba politík v prostredí verejnej správy". Súčasťou je pilotné testovanie programu vzdelávania na 3 skupinách účastníkov z prostredia VS (štátna správa, regionálna územná samospráva, regionálne združenia miest a obcí, miestna územná samospráva).

Abstrakt:

Analýza súčasného stavu nakladania s komunálnymi odpadmi v meste Partizánske (ďalej len „analýza“) je výstupom spolupráce Priatelia Zeme s Mestom Partizánske. Predmetný dokument obsahuje výsledky dlhodobého výskumu zapojených subjektov v meste Partizánske. Podklady tvoria dáta z prieskumov uskutočnených elektronickou, ale aj fyzickou formou, pričom sú súčasťou aj dáta zbierané počas stretnutí s občanmi mesta Partizánske. Analýza je jedným z výstupov projektu, pričom slúži ako podklad pre tvorbu Stratégie nakladania s komunálnymi odpadmi v meste Partizánske na obdobie 10 rokov - príprava manuálu v elektronickej forme s presnou metodikou použitého participatívneho procesu (ďalej len „stratégia“). Výnimočnosť Analýzy spočíva v tom, že do jej spracovania boli primárne zapojení tí, ktorých sa problematika odpadového hospodárstva v meste Partizánske najviac týka: obyvatelia mesta. Participatívna tvorba je kľúčový predpoklad naplnenia toho, aby stratégia vychádzala z ich reálnych potrieb a reflektovala ich.

Kľúčové slová: odpadové hospodárstvo, mesto Partizánske, Priatelia Zeme, komunálne odpady, analýza stavu

Obsah

1	Legislatíva v odpadovom hospodárstve	8
2	Charakteristika aktuálneho stavu odpadového hospodárstva Partizánske	8
2.1	Opis systému zberu komunálnych odpadov	8
2.2	Vývoj produkcie komunálnych odpadov v rokoch 2014 až 2018, miera triedenia ..	12
2.3	Zistenia a odporúčenia k príprave Stratégie nakladania s komunálnymi odpadmi v meste Partizánske	23
3	Výsledky prieskumu verejnej mienky o odpadovom hospodárstve medzi obyvateľmi mesta Partizánske	25
4	Smerovanie odpadového hospodárstva v meste Partizánske do roku 2018	28

1 Legislatíva v odpadovom hospodárstve

Nakladanie s komunálnymi odpadmi v meste Partizánske sa riadi predovšetkým zákonom č. 79/2015 Z. z. o odpadoch v znení neskorších predpisov, ktorý definuje základné pojmy; stanovuje základné rámce nakladania s jednotlivými druhmi odpadov; povinnosti a práva pôvodcov odpadov, držiteľov odpadov, orgánov miestnej samosprávy; pôsobnosť orgánov štátnej správy odpadového hospodárstva atď.. Ďalej rešpektuje ďalšie právne predpisy, ktoré sa dotýkajú komunálnych odpadov, ako sú:

- Zákon č. 17/2004 Z. z. o poplatkoch za uloženie odpadov v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov
- Vyhláška Ministerstva životného prostredia SR č. 371/2015 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch v znení neskorších predpisov
- Vyhláška Ministerstva životného prostredia SR č. 365/2015 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov v znení neskorších predpisov

Dôležitým právnym nástrojom na vykonávanie práv a povinností pôvodcov odpadov v meste Partizánske je Všeobecne záväzné nariadenie mesta Partizánske č. 3/2016 o nakladaní s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi na území mesta Partizánske schválené dňa 13. 12. 2016 v znení neskorších predpisov.

2 Charakteristika aktuálneho stavu odpadového hospodárstva v meste Partizánske

2.1 Opis systému zberu komunálnych odpadov

Zber, prepravu a zneškodnenie komunálnych odpadov vykonávajú pre Mesto Partizánske Technické služby mesta Partizánske, s. r. o.. Zber zmesového komunálneho odpadu prebieha do 110 l zberných nádob s frekvenciou vývozu 1x za týždeň a do kontajnerov s objemom 1 100 l vždy 3 x do týždňa.

V rámci triedeného zberu odpadov sa v meste Partizánske zbiera papier a lepenka, plasty, nápojové kartónové obaly, sklo, kovy a kovové obaly, textil a obuv, opotrebované pneumatiky, elektroodpad z domácností, jedlý olej, batérie a akumulátory, žiarivky a žiarovky, odpadové

oleje, farby a lepidlá, kyseliny a rozpúšťadlá a biologický odpad zo zelene ako i z kuchyne a reštaurácií.

Zber, prepravu a zhodnotenie vytriedených zložiek KO má mesto zmluvne zabezpečené prostredníctvom firiem KURUC COMPANY spol. s r. o., Enviropol s.r.o., Zberné suroviny a. s., Žilina, SHP Harmanec, a. s., EKO HUNKA s. r. o., Peter Kucharčík, Žilina; ENVI-GEOS Nitra, s. r. o., ELEKTRO-RECYCLING, s. r. o, DETOX, s. r. o., MACH TRADE s. r. o., Ekolumi s. r. o., Banská Bystrica, SLOVAL, s. r. o., Žiar nad Hronom, General Plastic, a. s. Kolárovo, Castor & Pollux, a. s., Bratislava, TRANSFORM RECYCLING a. s. Žiar nad Hronom, MAT-obaly, s. r. o., Prievidza a Technickými službami mesta Partizánske, s. r. o..

Na zber vytriedených zložiek odpadu v individuálnej bytovej zástavbe sa používajú zberné vrecia, ktoré sú farebne rozlíšené podľa druhu odpadu nasledovne:

- a) modré vrece na papier
- b) zelené vrece na sklo
- c) žlté vrece na plasty a viacvrstvové kombinované materiály (tetra packy)
- d) červené vrece na kovové obaly

Časový harmonogram zberu vytriedených zložiek odpadu je stanovený termínmi zberu vždy na celý rok dopredu. Papier sa v priemere zberá 2x do roka, sklo 6x do roka, plasty a viacvrstvové kombinované materiály (tetra packy) 12x do roka a kovové obaly 4x do roka.

Na zber vytriedených zložiek odpadu v komplexnej bytovej zástavbe sa používajú kontajnery s objemom 1 100 litrov, ktoré sú farebne rozlíšené podľa zbieraných vytriedených zložiek odpadu a označené nápisom druhu odpadu, ktorý sa do nich zberá:

- a) žltý kontajner alebo kontajner označený príslušnou nálepkou je určený na plasty a viacvrstvové kombinované materiály (tetra packy). Interval vývozu je 1x do týždňa, v lete 2x do týždňa.
- b) modrý kontajner alebo kontajner označený príslušnou nálepkou je určený na papier. Interval vývozu je 1x do týždňa.
- c) zelený kontajner alebo kontajner označený príslušnou nálepkou je určený na sklo. Interval vývozu je 1x za 2 týždne.
- d) červený alebo čierny kontajner alebo kontajner označený príslušnou nálepkou je určený na kovové obaly. Interval vývozu je 1x za 2 týždne.
- e) zber oddelene vytriedených odpadov z domácností s obsahom škodlivín tzv. nebezpečných odpadov prebieha na celom území mesta dva krát do roka vopred vyhlásenými akciami v čase kalendárového zberu a celoročne dovezením na Zberný dvor.

V súčasnosti je na sídliskách mesta umiestnených celkom 412 ks kontajnerov na triedený zber papiera, plastov, nápojových kartónových obalov, skla a kovových obalov. Podľa analýz

a prieskumov, ktoré boli spracované v rámci Optimalizácie Zberného dvora a triedeného zberu odpadov v meste Partizánske z roku 2009 je potrebné ešte umiestniť ďalších 108 ks kontajnerov. Potom bude obyvateľom zaručená dostupnosť zberných nádob do 50 m od bydliska. Táto dostupnosť je podľa viacerých odborných štúdií v Európe považovaná za minimálnu na to, aby zber vytriedených zložiek odpadov bol efektívny po ekonomickej i environmentálnej stránke.

Samotné triedenie odpadov do vriec a kontajnerov prebieha nasledovne:

Papier sa triedi takto:

Patrí sem: noviny, časopisy, zošity, plagáty, baliaci papier, vlnitá a hladká lepenka, kartóny, škatule, knihy bez väzby, kancelársky papier, bločky z obchodov, lístky z kina, z dopravy, staré pohľadnice, listy, obálky (bez plastových okienok), malé kúsky po strihaní papiera, papierové vrecká od múka, cukru, papier od potravín...

A nepatrí: nápojové kartónové obaly (tetrapaky) od mlieka, smotany, džúsov, obaly od polotovarov v prášku (halušiek, pudingov, polievok, korenín, semien), jednorazové plienky a hygienické potreby, pláty od vajícok, kopírovací papier (indigo), asfaltový, dechtový, brúsny, mastný, voskovaný, krepový papier, papier na pečenie, stieracie žreby a znečistený papier od potravín...

Plasty sa triedia nasledovne:

Patria sem: PE a PET fľaše od minerálok, malinoviek, kofoly, mlieka, sirupov, octu, oleja, vína, piva, plastové obaly od drogerie (šampónov, krémov, tekutých mydiel, aviváží, pracích gélov, čistiacich prostriedkov...), plastové vrecia, tašky a vrecká, obalové fólie, záhradné a potravinové fólie, nádobky od jogurtov, masiel a smotán, vrecká od mlieka, plastové poháriky, obaly zo sladkostí a slaností, plastové vedrá, prepravky, hračky...

A nepatria: vyššie napísané plastové obaly so zvyškami obsahu, jednorazové plienky a hygienické potreby, zeminou silne znečistené záhradné fólie, alobal, hliníkové viečka napr. od jogurtov a smotany...; viacvrstvové kombinované obaly od kávy, kakaa, slaností a sladkostí a vreckových polievok; guma, molitan, podlahové krytiny, obaly z nebezpečných látok napr.: motorových olejov, farieb, lepidla; plastové okná...

Nápojové kartónové obaly (tetra packy) sa triedia takto:

Patria sem: nápojové kartónové obaly (tetrapaky) od mlieka, mliečnych výrobkov, džúsov, vína...

A nepatria: vyššie napísané plastové a tetrapakové obaly so zvyškami obsahu, viacvrstvové kombinované obaly od kávy, kakaa, slaností a sladkostí a vreckových polievok; podlahové krytiny, obaly z nebezpečných látok napr.: motorových olejov, farieb, lepidla...

Návrh koncepcie rozvoja sociálnych služieb pre ľudí s mentálnym postihnutím a ich rodiny na území BSK, Bratislava, marec 2019

Sklo sa triedi nasledovne:

Patrí sem: sklo všetkých farieb, sklenené poháre od zaváranín, fľaše, fľaštičky od kozmetiky, dymové a mliečne sklo, úlomky skla, okenné/tabuľové sklo...

A nepatria: vyššie uvedené sklenené obaly so zvyškami obsahu, keramika, kamenivo, porcelán, žiarivky, žiarovky a výbojky, varné sklo, zrkadlá, kovové uzávery, drôtované sklo, plexisklo, autosklo, teplomery, obrazovky, sklobetónové tvárnice...

Kovy a kovové obaly sa triedia nasledovne:

Patria sem:

- hliníkové (Al) a železné (Fe) príbory, riad „ešus“, hrnce a náradie, plechovky od nápojov (coca-coly, piva), kovové súdky od piva, skrutkovacie uzávery od alko a nealko nápojov, kompótové viečka, kovové obaly z kozmetických výrobkov napr. zo sprejov...; konzervy z potravín a zvieracích krmív, všetok drobný železný odpad...
- radiátory, pračky, plynové šporáky, kovové rebríky, rámy z postelí...

A nepatria:

kovové obaly veľmi znečistené zvyškami jedla, farbami a rôznymi chemickými látkami, nádoby od sprejov, tuby, elektroodpad.

Ostatné druhy odpadov komunálnych odpadov, ktoré sa vytriedujú sa zbierajú nasledovne:

Zber elektroodpadu z domácností prebieha dva krát do roka vopred vyhlásenými akciami podľa kalendárového zberu, celoročne dovezením na Zberný dvor alebo prostredníctvom spätného zberu elektroodpadu distribútorovi elektrozariadení priamo v predajni elektrospotrebičov.

Zber dreveného odpadu zo záhrad z domácností prebieha dva krát do roka vopred vyhlásenými akciami. Odovzdáva sa na zhodnotenie do Teplárne na drevnú štiepku v Partizánskom.

Biologicky rozložiteľné odpady (BRO) okrem dreveného odpadu nie sú v meste pravidelne zbierané. BRO, ktoré vzniká bežne v domácnosti, ako je tráva, burina, hľuzy po zemiakoch, ovocie a zelenina, surové zvyšky po príprave jedla apod., si obyvatelia v pomerne veľkej miere zhodnocujú domácim kompostovaním. Zber vianočných stromčekov z domácností sa vykonáva po ukončení vianočných sviatkov, kedy občania umiestnia vianočné stromčeky k stanoviskám zberných nádob a následne sú odovzdané na zhodnotenie do Teplárne na drevnú štiepku v Partizánskom.

Na Zbernom dvore sa dotriedajú a upravujú odpady vyzbierané v meste v rámci triedeného zberu odpadov a zároveň je zberný dvor miesto, kde môžu obyvatelia mesta, ktorý v príslušnom roku zaplatili poplatok za odpady v meste Partizánske, bezplatne odovzdať:

- a) objemný odpad,
- b) drobný stavebný odpad,
- c) biologicky rozložiteľné odpady zo zelene,
- d) využiteľné zložky komunálneho odpadu - papier a lepenka, sklo, plasty, VKM (tetrapaky), kovy a kovové obaly, textil, vyradené elektrické a elektronické zariadenia bez nebezpečných častí, pneumatiky z osobných automobilov,
- e) nebezpečné odpady – batérie a akumulátory, žiarivky a iné svetelné zdroje s obsahom ortuti, odpadové oleje, farby a lepidlá obsahujúce nebezpečné časti a ich obaly, kyseliny a rozpúšťadlá, vyradené elektrické a elektronické zariadenia obsahujúce nebezpečné časti.

Zberný dvor tiež slúži ako miesto pre dotriedovanie a dočasné zhromažďovanie spomínaných vytriedených zložiek odpadov. Dotriedovanie papiera, plastov, nápojových kartónových obalov a kovových obalov prebieha v malej miere ručne a hlavne na dotriedovacej linke. Po dotriedení spomínaných zložiek odpadov nasleduje ich zlisovanie do balíkov a dočasné uskladnenie po dobu, kým ich nie je dostatočné množstvo zaujímavé pre odvoz odberateľmi na ďalšie zhodnotenie. Preprava vytriedených zložiek odpadov pred lisovaním i po ňom vo forme balíkov je zabezpečovaná vysokozdvížným plynovým vozíkom.

Informačná kampaň o odpadoch sa v meste Partizánske realizuje každoročne v rôznej rozsiahlej forme. V roku 2014 boli do všetkých domácností distribuované brožúry o správnom nakladaní s odpadmi. Do domácností v rodinných domoch sa každoročne roznášajú kalendáre triedeného zberu odpadov. Pravidelne, prevažne 1 x za 2 až 3 roky sú do všetkých domácností roznášané letáky o odpadoch a triedení odpadov. V rámci kampane Mesta Partizánske na podporu domáceho kompostovania boli do mestskej časti Návojevce v rokoch 2014 a 2015 odovzdané letáky o domácom kompostovaní, o využití kompostu a o nespáľovaní odpadov. V roku 2011, v roku 2016 a 2018 boli na všetkých základných a stredných školách v meste zrealizované prednášky o triedení odpadov.

Ďalšie informácie o zbere odpadov sú pravidelne uverejňované na webstránke mesta, na informačných tabuliach, v rozhlase, ako i v miestnych novinách a televízii.

O pozitívnom dopade informačnej kampane sme presvedčení a dokazuje to i kvalitnejšie triedenie odpadov a po malých krokoch stúpa i podiel vytriedeného odpadu.

2.2 Vývoj produkcie komunálnych odpadov v rokoch 2014 až 2018, miera triedenia

Pre získanie celkového prehľadu tvorby komunálneho odpadu v meste Partizánske uvádzame množstvá komunálnych odpadov v rokoch 2014 až 2018.

Tabuľka č. 1: Množstvá komunálnych odpadov, ktoré vznikli v meste Partizánske v roku 2014, ich zaradenie do kategórie odpadu a spôsob nakladania s nimi.

Názov odpadu	Číslo podľa Katalógu odpadov	Kategória odpadu	Kód nakladania s odpadom	Množstvo odpadu v tonách za rok 2014	% zastúpenie	Prepočet na obyvateľa v kg
zmesový komunálny odpad	20 03 01	O	D1	7 455,65	77,85	335,95
objemný odpad	20 03 07	O	D1	1 036,20	10,82	46,69
zemina a kamenivo iné...	17 05 04	O	D1	331,25	3,46	14,93
opotrebované pneumatiky	16 01 03	O	R13	5,20	0,05	0,23
viacvrstvé kombinované materiály	15 01 05	O	R3	37,70	0,39	1,70
Plasty	15 01 02	O	R3	113,80	1,19	5,13
Sklo	20 01 02	O	R3	126,17	1,32	5,69
papier	20 01 01	O	R3	263,81	2,75	11,89
kovové obaly	15 01 04	O	R3	11,44	0,12	0,52
šatstvo	20 01 10	O	R3	39,25	0,41	1,77
batérie a akumulátory	20 01 33	N	R4	0,23	0,00	0,01
farby	20 01 27	N	D9	2,73	0,03	0,12
oleje a tuky	20 01 26	N	D9	1,49	0,02	0,07
rozpúšťadlá	20 10 13	N	D9	0,07	0,00	0,00
kyseliny	20 01 14	N	D9	0,02	0,00	0,00
pesticidy	20 01 19	N	D9	0,110	0,00	0,00
detergenty obsahujúce nebezpečné látky	20 01 29	N	D9	0,05	0,00	0,00
obaly obs. zvyšky nebezp. látky	15 01 10	N	D1	0,21	0,00	0,01
brzdové kvapaliny	16 01 13	N	D9	0,01	0,00	0,00
nemrznúce kvapaliny obsahujúce nebezpečné látky	16 01 14	N	D9	0,06	0,00	0,00
žiarivky a iný odpad obsahujúci ortuť	20 01 21	N	R5	0,07	0,00	0,00
biologicky rozložiteľné odpady (BRO)	20 02 01	O	R12	115,85	1,21	5,22
biologicky rozložiteľný kuchynský a reštauračný odpad	20 01 08	O	R3	2,35	0,02	0,11
drevo iné ako uvedené v 191206	19 12 07	O	R12	1,05	0,01	0,05

odpadový toner do tlačiarne obsahujúci nebezpečné látky	08 03 17	N	D1	0,02	0,00	0,00
el. zariadenia	20 01 35	N	R4	24,69	0,26	1,11
el. zariadenia	20 01 36	O	R4	7,25	0,08	0,33
SPOLU				9 576,73		

V roku 2014 bolo v meste Partizánske vyprodukovaných 9 576,73 ton komunálnych odpadov. Z tohto množstva bolo 92,13 % (8 823,10 ton) zneškodnených uložením na skládku odpadov a len 7,87 % (753,63 ton) bolo vytriedených a zhodnotených odovzdaním na recykláciu.

Tabuľka č. 2: Množstvá komunálnych odpadov, ktoré vznikli v meste Partizánske v roku 2015, ich zaradenie do kategórie odpadu a spôsob nakladania s nimi.

Názov odpadu	Číslo podľa Katalógu odpadov	Kategória odpadu	Kód nakladania s odpadom	Množstvo odpadu v tonách za rok 2015	% zastúpenie	Prepočet na obyvateľa v kg
zmesový komunálny odpad	20 03 01	O	D1	7 206,85	75,46	324,74
objemný odpad	20 03 07	O	D1	1 135,25	11,89	51,15
zmesi betónu, tehál, kachličiek...	17 05 07	O	D1	341,55	3,58	15,39
opotrebované pneumatiky	16 01 03	O	R13	5,67	0,06	0,26
viacvrstvové kombinované materiály	15 01 05	O	R3	42,94	0,45	1,93
plasty	15 01 02	O	R3	123,22	1,29	5,55
sklo	20 01 02	O	R3	148,33	1,55	6,68
papier	20 01 01	O	R3	282,76	2,96	12,74
kovové obaly	15 01 04	O	R3	15,44	0,16	0,70
šatstvo	20 01 10	O	R3	40,50	0,42	1,82
batérie a akumulátory	20 01 33	N	R6	0,37	0,00	0,02
farby	20 01 27	N	D9	1,83	0,02	0,08
farby	20 01 27	N	Z	2,26	0,02	0,10
oleje a tuky	20 01 26	N	Z	0,12	0,00	0,01
oleje a tuky iné ako uvedené v 20 01 25	20 01 26	N	R9	1,53	0,02	0,07
oleje a tuky iné ako uvedené v 20 01 25	20 01 26	N	D9	0,14	0,00	0,01
rozpúšťadlá	20 10 13	N	D9	0,06	0,00	0,00
rozpúšťadlá	20 10 13	N	Z	0,07	0,00	0,00
kyseliny	20 01 14	N	D9	0,01	0,00	0,00
kyseliny	20 01 14	N	Z	0,01	0,00	0,00
pesticídy	20 01 19	N	D9	0,060	0,00	0,00
pesticídy	20 01 19	N	Z	0,060	0,00	0,00
fotchemické látky	20 01 17	N	D9	0,01	0,00	0,00

fotochemické látky	20 01 17	N	Z	0,00	0,00	0,00
detergenty obsahujúce nebezpečné látky	20 01 29	N	D9	0,04	0,00	0,00
detergenty obsahujúce nebezpečné látky	20 01 29	N	Z	0,05	0,00	0,00
obaly obs. zvyšky nebezp. látky	15 01 10	N	D1	0,10	0,00	0,00
obaly obs. zvyšky nebezp. látky	15 01 10	N	Z	0,12	0,00	0,01
brzdové kvapaliny	16 01 13	N	D9	0,01	0,00	0,00
brzdové kvapaliny	16 01 13	N	Z	0,01	0,00	0,00
nemrznúce kvapaliny obsahujúce nebezpečné látky	16 01 14	N	Z	0,03	0,00	0,00
nemrznúce kvapaliny obsahujúce nebezpečné látky	16 01 14	N	R3	0,02	0,00	0,00
žiarivky a iný odpad obsahujúci ortuť	20 01 21	N	R5	0,15	0,00	0,01
žiarivky a iný odpad obsahujúci ortuť	20 01 21	N	D9	0,00	0,00	0,00
biologicky rozložiteľné odpady (BRO)	20 02 01	O	R3	13,80	0,14	0,62
biologicky rozložiteľné odpady (BRO)	20 02 01	O	R12	139,28	1,46	6,28
biologicky rozložiteľný kuchynský a reštauračný odpad	20 01 08	O	R3	1,06	0,01	0,05
drevo iné ako uvedené v 191206	19 12 07	O	D1	1,05	0,01	0,05
odpadový toner do tlačiarne obsahujúci nebezpečné látky	08 03 17	N	D1	0,01	0,00	0,00
odpadový toner do tlačiarne obsahujúci nebezpečné látky	08 03 17	N	Z	0,01	0,00	0,00
vyradené zariadenia obs. Cl-FI uhľ.	20 01 23	N	R3	7,31	0,08	0,33
el. zariadenia	20 01 35	N	R4	25,76	0,27	1,16
el. zariadenia	20 01 36	O	R4	12,67	0,13	0,57
SPOLU				9 550,52		

V roku 2015 bolo v meste Partizánske vyprodukovaných 9 550,52 ton komunálnych odpadov. Z tohto množstva bolo 90,99 % (8 689,71 ton) zneškodnených uložením na skládku odpadov a len 9,01 % (860,81 ton) bolo vytriedených a zhodnotených odovzdaním na recykláciu.

Tabuľka č. 3: Množstvá komunálnych odpadov, ktoré vznikli v meste Partizánske v roku 2016, ich zaradenie do kategórie odpadu a spôsob nakladania s nimi.

Názov odpadu	Číslo podľa Katalógu odpadov	Kategória odpadu	Kód nakladania s odpadom	Množstvo odpadu v tonách za rok 2016	% zastúpenie	Prepočet na obyvateľa v kg
zmesový komunálny odpad	20 03 01	O	D1	7 527,50	77,02	339,18
objemný odpad	20 03 07	O	D1	1 119,55	11,46	50,45
drobný stavebný odpad	20 03 08	O	D1	164,95	1,69	7,43
viacvrstvové kombinované materiály	15 01 05	O	R3	8,26	0,08	0,37
viacvrstvové kombinované materiály	15 01 05	O	V	22,15	0,23	1,00
plasty	20 01 39	O	V	138,83	1,42	6,26
sklo	20 01 02	O	V	172,28	1,76	7,76
papier	20 01 01	O	R3	141,63	1,45	6,38
papier	20 01 01	O	V	189,50	1,94	8,54
kovy	20 01 40	O	V	21,42	0,22	0,97
šatstvo	20 01 10	O	R3	48,50	0,50	2,19
šatstvo	20 01 10	O	V	6,10	0,06	0,27
batérie a akumulátory	20 01 33	N	V	0,50	0,01	0,02
farby	20 01 27	N	V	6,03	0,06	0,27
farby	20 01 27	N	Z	0,67	0,01	0,03
oleje a tuky	20 01 25	O	V	0,33	0,00	0,01
oleje a tuky iné ako uvedené v 20 01 25	20 01 26	N	V	0,03	0,00	0,00
oleje a tuky iné ako uvedené v 20 01 25	20 01 26	N	Z	1,28	0,01	0,06
rozpúšťadlá	20 10 13	N	V	0,20	0,00	0,01
rozpúšťadlá	20 10 13	N	Z	0,03	0,00	0,00
kyseliny	20 01 14	N	V	0,03	0,00	0,00
kyseliny	20 01 14	N	Z	0,00	0,00	0,00
zásady	20 01 15	N	V	0,01	0,00	0,00
pesticídy	20 01 19	N	V	0,170	0,00	0,01
pesticídy	20 01 19	N	Z	0,008	0,00	0,00
fotchemické látky	20 01 17	N	V	0,01	0,00	0,00
detergenty obsahujúce nebezpečné látky	20 01 29	N	V	0,12	0,00	0,01
detergenty obsahujúce nebezpečné látky	20 01 29	N	Z	0,01	0,00	0,00
obaly obs. zvyšky nebezp. látky	15 01 10	N	V	0,12	0,00	0,01

brzdové kvapaliny	16 01 13	N	V	0,01	0,00	0,00
nemrznúce kvapaliny obsahujúce nebezpečné látky	16 01 14	N	V	0,04	0,00	0,00
žiarivky a iný odpad obsahujúci ortuť	20 01 21	N	V	0,17	0,00	0,01
biologicky rozložiteľné odpady (BRO)	20 02 01	O	R3	5,80	0,06	0,26
biologicky rozložiteľné odpady (BRO)	20 02 01	O	R12	138,76	1,42	6,25
biologicky rozložiteľný kuchynský a reštauračný odpad	20 01 08	O	R3	3,50	0,04	0,16
odpadový toner do tlačiarne obsahujúci nebezpečné látky	08 03 17	N	V	0,01	0,00	0,00
vyradené zariadenia obs. Cl-Fl uhľ.	20 01 23	N	V	10,06	0,10	0,45
el. zariadenia	20 01 35	N	V	26,77	0,27	1,21
el. zariadenia	20 01 36	O	V	17,85	0,18	0,80
SPOLU				9 773,19		

V roku 2016 bolo v meste Partizánske vyprodukovaných 9 773,19 ton komunálnych odpadov. Z tohto množstva bolo 90,17 % (8 812 ton) zneškodnených uložením na skládku odpadov a len 9,83 % (961,19 ton) bolo vytriedených a zhodnotených odovzdaním na recykláciu.

Tabuľka č. 4: Množstvá komunálnych odpadov, ktoré vznikli v meste Partizánske v roku 2017, ich zaradenie do kategórie odpadu a spôsob nakladania s nimi.

Názov odpadu	Číslo podľa Katalógu odpadov	Kategória odpadu	Kód nakladania s odpadom	Množstvo odpadu v tonách za rok 2017	% zastúpenie	Prepočet na obyvateľa v kg
zmesový komunálny odpad	20 03 01	O	D1	6 935,75	67,40	312,52
objemný odpad	20 03 07	O	D1	861,85	8,37	38,83
drobný stavebný odpad	20 03 08	O	D1	178,56	1,74	8,05
viacvrstvé kombinované materiály	20 01 03	O	V	18,83	0,18	0,85
plasty	20 01 39	O	V	167,95	1,63	7,57
sklo	20 01 02	O	V	208,07	2,02	9,38
papier	20 01 01	O	R3	141,45	1,37	6,37

papier	20 01 01	O	V	215,36	2,09	9,70
kovy	20 01 40	O	V	181,76	1,77	8,19
meď, bronz, mosadz	20 01 40 01	O	V	17,74	0,17	0,80
hliník	20 01 40 02	O	V	35,82	0,35	1,61
olovo	20 01 40 03	O	V	0,35	0,00	0,02
zinok	20 01 40 04	O	V	0,92	0,01	0,04
železo a oceľ	20 01 40 05	O	V	962,85	9,36	43,39
zmiešané kovy	20 01 40 07	O	V	1,02	0,01	0,05
šatstvo	20 01 10	O	R3	32,40	0,31	1,46
batérie a akumulátory	20 01 33	N	V	27,39	0,27	1,23
farby	20 01 27	N	V	5,18	0,05	0,23
oleje a tuky iné ako uvedené v 20 01 25	20 01 26	N	V	1,22	0,01	0,05
rozpúšťadlá	20 01 13	N	V	0,21	0,00	0,01
kyseliny	20 01 14	N	V	0,03	0,00	0,00
zásady	20 01 15	N	V	0,01	0,00	0,00
pesticídy	20 01 19	N	V	0,220	0,00	0,01
detergenty obsahujúce nebezpečné látky	20 01 29	N	V	0,13	0,00	0,01
žiarivky a iný odpad obsahujúci ortuť	20 01 21	N	V	0,15	0,00	0,01
biologicky rozložiteľné odpady (BRO)	20 02 01	O	R12	222,30	2,16	10,02
biologicky rozložiteľný kuchynský a reštauračný odpad	20 01 08	O	R3	4,92	0,05	0,22
vyradené zariadenia obs. Cl-FI uhľ.	20 01 23	N	V	12,87	0,13	0,58
el. zariadenia	20 01 35	N	V	31,85	0,31	1,44
el. zariadenia	20 01 36	O	V	23,80	0,23	1,07
SPOLU				10 290,96		

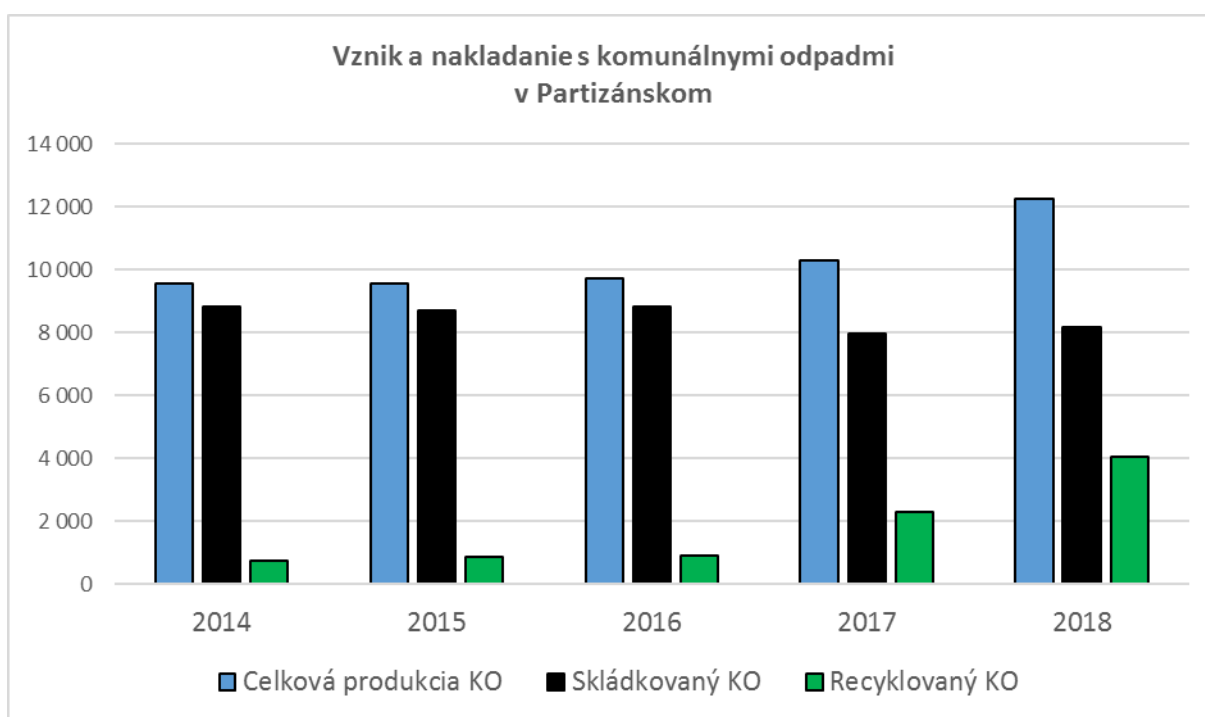
V roku 2017 bolo v meste Partizánske vyprodukovaných 10 290,96 ton komunálnych odpadov. Z tohto množstva bolo 77,51 % (7 976,16 ton) zneškodnených uložením na skládku odpadov a 22,49 % (2 314,80 ton) bolo vytriedených a zhodnotených odovzdaním na recykláciu. To je výrazný skok oproti roku 2016.

Tabuľka č. 5: Množstvá komunálnych odpadov, ktoré vznikli v meste Partizánske v roku 2018, ich zaradenie do kategórie odpadu a spôsob nakladania s nimi.

Názov odpadu	Číslo podľa Katalógu odpadov	Kategória odpadu	Kód nakladania s odpadom	Množstvo odpadu v tonách za rok 2018	% zastúpenie	Prepočet na obyvateľa v kg
zmesový komunálny odpad	20 03 01	O	D1	6 787,20	55,48	305,83
objemný odpad	20 03 07	O	D1	1 198,70	9,80	54,01
drobný stavebný odpad	20 03 08	O	D1	190,90	1,56	8,60
viacvrstvé kombinované materiály	20 01 03	O	V	17,61	0,14	0,79
plasty	20 01 39	O	V	190,82	1,56	8,60
sklo	20 01 02	O	V	218,34	1,78	9,84
papier	20 01 01	O	R3	340,91	2,79	15,36
kovy	20 01 40	O	V	2 471,95	20,21	111,38
šatstvo	20 01 10	O	R3	14,96	0,12	0,67
textílie	20 01 11	O	R3	0,88	0,01	0,04
batérie a akumulátory	20 01 33	N	V	40,15	0,33	1,81
farby	20 01 27	N	V	5,48	0,04	0,25
jedlé oleje a tuky	20 01 25	O	V	0,41	0,00	0,02
oleje a tuky iné ako uvedené v 20 01 25	20 01 26	N	V	0,92	0,01	0,04
kyseliny	20 01 14	N	V	0,03	0,00	0,00
zásady	20 01 15	N	V	0,00	0,00	0,00
pesticídy	20 01 19	N	V	0,108	0,00	0,00
detergenty obsahujúce nebezpečné látky	20 01 29	N	V	0,17	0,00	0,01
žiarivky a iný odpad obsahujúci ortuť	20 01 21	N	V	0,60	0,00	0,03
biologicky rozložiteľné odpady (BRO)	20 02 01	O	R12	388,79	3,18	17,52
biologicky rozložiteľný kuchynský a reštauračný odpad	20 01 08	O	R3	5,26	0,04	0,24
drevo	20 01 38	O	V	303,91	2,48	13,69
vyradené zariadenia obs. CI-FI uhľ.	20 01 23	N	V	17,35	0,14	0,78
el. zariadenia	20 01 35	N	V	16,04	0,13	0,72
el. zariadenia	20 01 36	O	V	22,49	0,18	1,01
SPOLU				12 233,98		

V roku 2018 bolo v meste Partizánske vyprodukovaných 12 233,98 ton komunálnych odpadov. Z tohto množstva bolo 66,88 % (8 128,59 ton) zneškodnených uložením na skládku odpadov a 33,16 % (4 057,18 ton) bolo vytriedených a zhodnotených odovzdaním na recykláciu. To je výrazný nárast oproti roku 2017.

Prehľadne si môžeme pozrieť vývoj množstva komunálnych odpadov za posledných 5 rokov v nasledovnom grafe:

Teraz sa podľa nás pozriete na zloženie zmesového komunálneho odpadu v nádobách v meste Partizánske. Ročne vyprodukuje obyvatelia mesta cca 6 936 ton zmesového komunálneho odpadu. To je 314 kg na obyvateľa.

Tabuľka č. 6: Zloženie zmesového komunálneho odpadu v individuálnej bytovej zástavbe mesta Partizánske.

Druh odpadu	Hmotnostný podiel
Papier	4,24 %
Plasty	9,70 %
Sklo	3,03 %
Kovy	1,82 %
Tetrapaky	1,82 %
Biologický odpad	53,33 %
Textil	11,52 %
Nebezpečný odpad	4,24 %
Zmesový odpad	10,30 %

Ak by sme všetko **poctivo vytriedili**, tak by nám zostalo v IBV necelých **33 kg** zmesového odpadu na obyvateľa.

Tabuľka č. 7: Zloženie zmesového komunálneho odpadu v komplexnej bytovej zástavbe mesta Partizánske.

Druh odpadu	Hmotnostný podiel
Papier	6,55 %
Plasty	12,40 %
Sklo	3,54 %
Kovy	1,95 %
Tetrapaky	0,62 %
Biologický odpad	50,33 %
Potravinový odpad	5,20 %
Drobný stavebný odpad	2,84 %
Textil	4,69 %
Nebezpečný odpad	0,60 %
Zmesový odpad	11,30 %

Ak by sme všetko **poctivo vytriedili**, tak by nám zostalo v KBV necelých **36 kg** zmesového odpadu na obyvateľa.

Vývoj nárastu poplatku za uloženie ZKO na skládku odpadov v závislosti na úrovni vytriedenia KO v meste Partizánske:

Úroveň vytriedenia komunálneho odpadu	Poplatok			
	2018	2019	2020	2021
<10%	34 679 €			
10-20%				
20-30%		69 359 €	152 589 €	187 269 €
30-40%		53 513 €	86 959 €	147 161 €
40-50%		39 620 €	67 920 €	101 881 €
50-60%		32 417 €	50 940 €	69 464 €
>60%		21 611 €	24 698 €	33 960 €

Prepočet na obyvateľa	1,57 €	3,14 €	6,92 €	8,49 €

2.3 Zistenia a odporúčenia k príprave Stratégie nakladania s komunálnymi odpadmi v meste Partizánske

Počas trvania prípravy tohto dokumentu sme aktívne pracovali v uliciach mesta, kde sme vykonávali prieskum verejnej mienky medzi obyvateľmi mesta. Popri tom sme kontrolovali i naplnenosť kontajnerov na zmesový komunálny odpad a na triedený zber odpadov, všímali sme si čistotu stojísk na zber odpadov, rozmiestnenie kontajnerov na zber zmesového komunálneho odpadu ako i triedených zložiek odpadov, navštívili sme i Zberný dvor.

Na základe prieskumu odpadového hospodárstva priamo v uliciach mesta Partizánske odporúčame sa zamerať na riešenie týchto skutočností:

→ **Dostupnosť ku kontajnerom na triedený zber odpadov** sa výrazne zlepšila oproti roku 2011, no je potrebné na nej naďalej pracovať. Hniezda kontajnerov sú vzdialené od bydlísk pôvodcov odpadov priemerne 150m, v niektorých prípadoch i viac ako 200m. Všeobecne platí, že maximálna donášková vzdialenosť je do 100m. Optimálna donášková vzdialenosť je 50m.

→ Ďalším pomerne častým javom je, že **hniezda na triedený zber sú postavené samostatne od stojísk na zmesový komunálny odpad**. To nepriamo vedie pôvodcu odpadov – ak je kontajner na triedený zber ďalej – vyhodiť vytriedený odpad i do kontajnera na zmesový komunálny odpad. Odporúčame vytvoriť realizačný plán úpravy stojísk na zber odpadov pre obyvateľov.

→ Keďže si obyvatelia prichádzajú na Zberný dvor vypýtať niektoré veci z odpadu napr. skriňu, textil a pod. odporúčame pri Zbernom dvore otvoriť i **Centrum opätovného používania**. Centrum opätovného používania (COP) je miesto, kde môžu pôvodcovia odpadu doniesť nepotrebné, ale funkčné veci. Tie sa potom priamo alebo po drobnej oprave ponúkajú na ďalšie využitie. Môžu to byť napr. elektronika, oblečenie, obuv, knihy, sklenené poháre, športové potreby, nábytok, náradie... Centrum opätovného používania má významné výhody z pohľadu znižovania množstva odpadov idúceho na zneškodnenie, čím sa šetria náklady Zberného dvora za zneškodňovanie odpadu. Zlepšuje sa teda takto ekonomika Zberného dvora. Ďalšími výhodami sú sociálne dopady, nakoľko sa týmto poskytuje pomoc sociálne slabším skupinám obyvateľstva a zároveň na obsluhu COP-u sa vytvárajú nové pracovné miesta.

→ Zlepšiť dotried'ovanie vytriedených zložiek komunálneho odpadu v Stredisku separovaného zberu odpadov

(ktorý sa nachádza na Zbernom dvore) tak, aby sa znížilo množstvo zmesových odpadov, ktoré musia byť zneškodňované na skládke odpadov na minimum.

→ Ľudia sa sami dožadovali vybudovania komunitných kompostovísk pri panelákoch na sídliskách. Odporúčame vytypovať miesta, kde budú zriadené pilotné komunitné kompostoviská, pripraviť pravidlá prevádzkovania týchto kompostovísk a zabezpečenie kompostmajtra z radov obyvateľov a jeho vyškolenie.

→ Domáce kompostovanie si obyvatelia chvália. Páči sa im podpora mesta a pravidelne prebiehajúce prednášky pre verejnosť. Odporúčame v tejto aktivite pokračovať a naplánovať časový harmonogram ďalších aktivít.

→ Zabezpečiť skvalitnenie informovanosti všetkých pôvodcov odpadu o triedenom zbere odpadov a zbieraných zložkách odpadov novými spôsobmi s cieľom zabezpečiť zvýšenú kvalitu odovzdávaných odpadov v rámci triedeného zberu.

Právnické osoby prejavili pri rozhovoroch záujem o zlepšenie zberu odpadov. Odporúčame pripraviť pre nich návrhy na zlepšenia.

3 Výsledky prieskumu verejnej mienky o odpadovom hospodárstve medzi obyvateľmi mesta Partizánske

Hlavným článkom, ktorý zabezpečuje úspech odpadového hospodárstva, je jeho obyvateľ. Preto sme prikladali veľkú váhu prieskumu verejnej mienky o odpadovom hospodárstve medzi obyvateľmi mesta Partizánske. Prieskum začal v septembri 2017 a končil v júni 2019.

Zvolili sme rôzne formy oslovenia obyvateľov, nasledovne:

- a) osobné návštevy domácností v 2 mestských častiach v zástavbe rodinných domov (dotazník + letáky)
- b) na ulici v 2 mestských častiach v zástavbe bytových domov a sídliska (dotazník + letáky)
- c) 7 stretnutí s verejnosťou na prednáškach (cca 480 ľudí)
- d) on-line dotazník (web + facebook)
- e) informačný stánok a vystúpenie počas filmového festivalu Ekotopfilm-Envirofilm
- f) prieskum medzi poslancami MsZ a zamestnancami MsÚ (dotazník)
- g) prieskum na školách
 - čo vedia/nevedia žiaci o odpadoch (spojené s prednáškami o TZ)
 - čo vedia/nevedia žiaci o odpadoch vypĺňali s rodičmi (rodinný dotazník)
 - čo by pomohlo škole, aby lepšie žiaci triedili odpad (stretnutie s riaditeľmi)
- h) stretnutie so záhradkármi
- i) stretnutie s riaditeľmi škôl
- j) stretnutie s podnikateľmi
- k) 7 stretnutí s členmi Komisie ŽP, dopravy a ver. služieb pri MsZ
- l) 5 stretnutí Pracovnej skupiny k príprave Stratégie

Výsledky prieskumu sú nasledovné:

a) o zbere komunálnych odpadov:

- v zástavbe rodinných domov je
 - 30 % domácností nespokojných so zavedeným systémom TZ
 - 71 % domácností triedi všetky druhy odpadov

- v zástavbe bytových domov je
 - 33 % domácností nespokojných so zavedeným systémom TZ
 - a len 50 % domácností triedi všetky druhy odpadov
- väčšine chýbajú podrobné informácie o odpadoch

b) sumarizácia:

- postrehy od ľudí sú veľmi prínosné
- väčší záujem o rozhovor mali obyvatelia žijúci v zástavbe bytových domov (až 60 %)
- spätnú väzbu sme získali:
 - od 1 762 obyvateľov (19,1 %)
 - od 9 poslancov MsZ (36 %)
 - od 11 pracovníkov MsÚ (15,1 %)

c) návrhy/postrehy/názory od obyvateľov

Získali sme takmer 1 500 nápadov na zlepšenie OH, tu sú tie najčastejšie:

- zvýšenie komfortu zberu odpadov
- zvýšenie frekvencie zberu vytriedených zložiek odpadov
- nedostatok informácií o odpadoch
- ekonomická motivácia
- chýbajúca kontrola, ľuďom nevaďí i kontrola ich samých
- podpora kompostovania
- zber biologických odpadov v bytovej zástavbe
- netriedenie odpadu na školách a vo firmách

otváracie hodiny na ZD

Návrh koncepcie rozvoja sociálnych služieb pre ľudí s mentálnym postihnutím a ich rodiny na území BSK, Bratislava, marec 2019

4 Smerovanie odpadového hospodárstva v meste Partizánske do roku 2018

Mesto Partizánske je jedným z mála miest na Slovensku, ktoré pristupuje k riešeniu odpadového hospodárstva koncepčne a s jasnou víziou. Má vypracované viaceré strategické a koncepčné materiály: Optimalizáciu Zberného dvora a triedeného zberu odpadov v meste Partizánske, 2009; Koncepciu nakladania s biologicky rozložiteľnými komunálnymi odpadmi v meste Partizánske, 2011; Program predchádzania vzniku odpadov mesta Partizánske, 2012, a Program odpadového hospodárstva mesta Partizánske na roky 2016 – 2020. Postupne, krok za krokom Mesto Partizánske svoje plány naplňa. Do roku 2015 pristúpilo k postupnému zahusťovaniu zberných miest na triedený odpad, otvoreniu Zberného dvora pre verejnosť, k vybudovaniu malej kompostárne pre biologicky rozložiteľný odpad s ročnou kapacitou do 100 ton, k podpore domáceho kompostovania. Mesto sa systematicky zameriava i na vedenie informačných kampaní o triedenom zbere odpadov a o biologických odpadoch a domácom kompostovaní.

V zmysle Koncepcie nakladania s biologicky rozložiteľnými komunálnymi odpadmi v meste Partizánske z roku 2011 a v zmysle Programu predchádzania vzniku odpadov mesta Partizánske z roku 2012 Mesto Partizánske v spolupráci s Občianskym združením Priatelia Zeme – SPZ zrealizovali od mája 2014 do júna 2015 Program na podporu domáceho kompostovania v Návojevciach (v mestskej časti mesta) (ďalej len „program“). Cieľom programu bolo odklonenie biologických odpadov od ich skládkovania najjednoduchšou cestou - kompostovaním priamo v domácnostiach obyvateľov.

Program zahŕňal:

- rozbory zmesových komunálnych odpadov, ktoré boli zrealizované na základe reprezentatívnej vzorky. Vzorka odpadov bola detailne roztriedená na všetky zbierané druhy odpadov v meste Partizánske a bola zistená jednotlivo ich hmotnosť. Rozbory sa konali v máji 2014 a následne o rok v máji 2015 pre porovnanie.
- prednášky o domácom kompostovaní pre verejnosť, ktorých absolvovanie bolo podmienkou na bezplatné získanie kompostéra do domácnosti
- umiestnenie kompostérov do domácností

- súťaž „Nádoba bez bioodpadu“, ktorá prebiehala počas leta a skorej jesene 2014
- informačná kampaň „od domu k domu“ o domácom kompostovaní s odovzdaním informačných materiálov k téme kompostovania
- prieskum o nakladaní s odpadmi medzi obyvateľmi v roku 2014 a následne i v roku 2015

Výsledky programu sú výnimočné:

- kompostuje 92 % domácností (v roku 2011 podľa prieskumu o nakladaní s odpadmi medzi obyvateľmi to bolo len 75 %)
- kontroly preukázali, že 44 % domácností nemá naplnenú ani polovicu nádoby pri zvoze zmesových odpadov (v roku 2011 to bolo 12 %)
- prieskum v roku 2015 preukázal, že 74 % domácnostiam sa za posledný rok znížilo množstvo zmesových komunálnych odpadov o takmer 25 ton, čo predstavuje 57 kg na obyvateľa

Na jeseň roku 2015 začalo Mesto Partizánske spomínaný program realizovať v ďalšej mestskej časti Šimonovany. Postupne plánuje podporiť domáce kompostovanie vo všetkých mestských častiach so zástavbou rodinných domov a záhrad.

V zmysle Optimalizácie Zberného dvora a triedeného zberu odpadov v meste Partizánske vypracovanej v roku 2009 Mesto Partizánske postupne pristúpilo:

- k zahusťovaniu zberných miest na triedený odpad. Od roku 2010 Mesto postupne dokupuje potrebné kontajnery na triedený zber odpadov tak, aby bola zabezpečená čo najlepšia dostupnosť obyvateľov k triedeniu odpadov. Z pôvodného počtu 152 ks kontajnerov sa Mestu podarilo do júna 2015 dokúpiť a umiestniť 120 ks kontajnerov.
- k otvoreniu Zberného dvora pre verejnosť a k zefektívneniu jeho prevádzky.
- k podpore domáceho kompostovania, kde postupne umiestňuje kompostéry do domácností v jednotlivých mestských častiach so zástavbou rodinných domov.

Aktuálny Program odpadového hospodárstva mesta Partizánske na roky 2016 – 2020, ktorý bol schválený Mestom Partizánske vo februári 2019, si dáva ciele a opatrenia smerujúce k vyššej

miere triedenia komunálnych odpadov, zníženiu vzniku zmesových komunálnych odpadov a kvalitnej informačnej kampani.

V oblasti predchádzania vzniku komunálnych odpadov má Mesto Partizánske stanovené 2 ciele: 1. Nezvýšiť produkciu komunálneho odpadu nad hodnotu 9 500 ton podporou predchádzania vzniku komunálnych odpadov v meste a 2. Zabezpečiť, aby sa biologicky rozložiteľné komunálne odpady nedostali do zmesového komunálneho odpadu a k nim sú rozpracované príslušné opatrenia, ako tieto ciele naplniť.

Ciele a opatrenia zamerané na zvýšenie podielu triedeného zberu komunálnych odpadov v meste Partizánske a ich zhodnotenie sú 1. Dodržiavať legislatívu v odpadovom hospodárstve, 2. Zvýšiť mieru triedenia komunálnych odpadov na 60 % z celkového množstva produkovaného komunálneho odpadu a 3. Zapojiť do systému triedeného zberu odpadov 100 % obyvateľov mesta.

Znižovanie množstva biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov ukladaných na skládky odpadov sú pre nás prioritou a máme v tejto oblasti stanovených 5 cieľov s príslušnými opatreniami na ich naplnenie: 1. Zaviesť triedený zber biologických odpadov s cieľom vykonávať kompostovanie alebo anaeróbne spracovanie odpadu, 2. Spracúvať biologický odpad spôsobom, ktorý spĺňa vysokú úroveň ochrany životného prostredia, 3. Zvýšiť mieru zhodnotenia biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov na 35 % z celkového množstva produkovaného komunálneho odpadu, 4. Dosiahnuť 80 % účasť domácností na svojpomocnom kompostovaní biologických odpadov vznikajúcich v domácnostiach v individuálnej bytovej zástavbe a 5. Dosiahnuť 100 % zhodnotenie vyzbieraných biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov zo zelene.

Viac informácií nájdete v samotnom dokumente na linku:
https://www.partizanske.sk/?id_menu=152423.